

GŽ.br.3587/22

U IME CRNE GORE

VIŠI SUD U PODGORICI, kao drugostepeni, u vijeću sastavljenom od sudija Magdalene Zečević, predsjednice vijeća, Sanje Čakanović i Natalije Boričić, članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Predraga Boškovića iz Podgorice, ul.Zmaj Jovina 237, koga zastupa punomoćnik Mihailo Volkov, advokat iz Podgorice, protiv tuženog Gojka Raičevića iz Podgorice, glavnog i odgovornog urednika „IN4S“ informativnog web portala, ul. Milana Raičkovića bb, kojeg zastupa AOD "Iustitia", iz Podgorice, radi naknade štete, odlučujući po žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Podgorici P.br.2724/21 od 31.05.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.02.2023. godine, donio je

P R E S U D U

ODBIJA SE žalba kao neosnovana i presuda Osnovnog suda u Podgorici P.br.2724/21 od 31.05.2022. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom bliže označenoj u izreci, odlučeno je:

„ ODBIJA SE tužbeni zahtjev kojim je traženo da se obaveže tuženi da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete nastale usljed pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i ugleda, isplati iznos od 5.000,00 eura, sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja pa do konačne isplate, kao nesonovan.

OBAVEZUJE SE tužilac da tuženom naknadi troškove postupka u ukupnom iznosu od 830,43 eura, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“.

Protiv navedene odluke žalbu je blagovremeno izjavio tužilac zbog pogrešnog i nepotpuno utvrđenog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava sa predlogom da se ukine pobijana presuda. U žalbi u bitnom navodi da je u konkretnom slučaju došlo do povrede ličnosti tužioca usred radnji tuženog a povrijeđena su i temeljna prava propisana praksom Evropskog suda u tom dijelu.

U odgovoru na žalbu tuženi je negirao sve njene navode i predložio da se žalba tužioca odbije kao neosnovana.

Ispitujući pravilnost i zakonitost pobijane presude, povodom izjavljene žalbe u smislu odrebe čl.379 ZPP, Viši sud nalazi da je žalba neosnovana.

Predmet tužbenog zahtjeva je naknada nematerijalne štete nastale usljed pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i ugleda u iznosu navedenom u izreci sa zakonskom zateznom kamatom.

Iz stanja u spisima predmeta proizilazi da je na informativnom portalu "IN4S" dana 28.06.2021. godine objavljen tekst pod nazivom: "Đukanović u prisnim poslovnim odnosima sa beogradskim advokatom Vujoševićem: Kako su prali milione i finansirali kampanju DPS" u kom tekstu između ostalog je objavljeno i sledeće: "U svojoj firmi Marko Vujošević zapošljava Andriju Boškovića, sinovca Predraga Boškovića, tadašnjeg ministra odbrane u Vladi Crne Gore". U navedenom tekstu je između ostalog objavljeno i sledeće: "Kao najgori primjer Milove bahatosti navodi se nalog za uplatu ŽRK-u "Budućnost" iz Crne Gore na čijem je čelu u to vrijeme bio Predrag Bošković i to u iznosu od 675.000,00 evra. Đukanović je više puta izdavao naloge za uplatu velikih novčanih suma navedenom klubu".

Odbijen je tužbeni zahtjev kojim je traženo da se obaveže tuženi da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete nastale usljed pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i ugleda, isplati iznos od 5.000,00 eura, nalazeći da je sporni članak objavljen u cilju rasprave o pitanjima od javnog interesa radi zadovoljenja prava građana da se informišu o tekućim događajima. U konkretnom slučaju iznošenje navedenih informacija nema za cilj navođenje uvredljivih tvrdnji. Cilj tuženog nije bila proizvoljna niti lična uvreda tužioca i nije prekoračena granica slobode izražavanja koje bi zahtijevale legitimno miješanje u tu slobodu.

Prvostepeni sud je u ovoj pravnoj stvari, pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i bez počinjenih bitnih povreda odredaba parničnog postupka, na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, kao i onih na koje se žalbom ukazuje, ispravno primijenio materijalno pravo, kao i dao dovoljne i jasne razloge, koje u cjelosti prihvata i ovaj sud i na njih upućuje žalioaca.

Odredbom člana 206 st.1 Zakona o obligacionim odnosima, je propisano da fizičko lice uživa potpunu zaštitu svoje ličnosti. Odredbom čl. 207 ZOO normirana prava ličnosti i to: pravo na život, pravo na fizički integritet, pravo na psihički integritet, pravo na slobodu, pravo na čast, pravo na ugled, pravo na zaštitu privatnog života, pravo na dostojanstvo, pravo na sopstveni lik, pravo na sopstveni glas, pravo na prepisku i lične zapise, pravo na lični identitet, moralna komponenta autorskih prava, kao i druga prava ličnosti propisana Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i posebnim zakonima. U slučaju povrede prava ličnosti sud će, prema težini povrede i okolnostima slučaja, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete, kao i u odsustvu materijalne štete, a shodno odredbi čl. 210 a st.1 ZOO. Ustav Crne Gore, u članu 47 svakom jemči pravo na slobodu izražavanja govorom, pisanom riječju, slikom ili na drugi način, dok se u čl. 49 jemči sloboda štampe i drugih vidova javnog obavješćavanja. Zakon o medijima koji je bio u primjeni u vrijeme objavljivanja spornog teksta, garantuje slobodu medija u Crnoj Gori, a koji zakon treba tumačiti i primjenjivati u skladu sa principima Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, uz korišćenje prakse Evropskog suda za ljudska prava.

Član 10 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda predviđa da svako ima pravo na slobodu izražavanja, koje pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice, dok je stavom 2 istog člana propisano

da se pravo na slobodu izražavanja može podvrgnuti ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom, pored ostalog, i radi zaštite ugleda ili prava drugih. Navedenu odredbu treba tumačiti u kontekstu odredbe člana 19 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, koji predviđa da niko ne može biti uznemiravan zbog svog mišljenja, da svako lice ima pravo na slobodu izražavanja, koje pravo, bez obzira na granice, podrazumijeva slobodu traženja, primanja i širenja obavještenja i ideja svih vrsta, u usmenom, pismenom, štampanom ili umjetničkom obliku ili na bilo koji način po slobodnom izboru.

Neosnovani su žalbeni navodi tužioca jer je prilikom objavljivanja predmetnog teksta postojao dovoljan objektivni osnov za vjerovanje u istinitost istog nalazeći da je tom prilikom novinar postupao u skladu sa standardom „dužne novinarske pažnje“, a sve posmatrano kroz ustanovljeno pravilo davanja široke slobode medijima u ispoljavanju svojih sloboda iz čl.10 Konvencije. U spornom tekstu tuženi je, između ostalog naveo: „Prvi ugovor firma GPS sklapa sa multilateralnom trgovačkom platformom Capital force iz Republike Samoe 2017.godine. U svojoj firmi Marko Vujošević zapošljava Andriju Boškovića, sinovca Predraga Boškovića“. Kako bi utvrdio navedeno, sud je u dokaznom postupku pročitao Ugovor o pružanju konsultantskih usluga broj 102/17 od 30.04.2017.godine zaključen između „Global Payment Solutions“ Podgorica i „Wolff i Stein“ DOO, iz kojeg ugovora proizilazi da „Wolff i Stein“ DOO zastupa direktor Andrija Bošković, te se isti imenuje kao lice za stalnu komunikaciju sa privrednim društvom „Global Payment Solutions“ Podgorica. Iz navedenog proizilazi da je tačna tvrdnja da je pomenuto lice Vujošević Marko za potrebe svoje firme „Global Payment Solutions“ Podgorica angažovao lice Andriju Boškovića koji je imenovan kao lice za stalnu komunikaciju shodno zaključenom Ugovoru o pružanju konsultantskih usluga broj 102/17 od 30.04.2017.godine, a tačan je i navod da je pomenuto lice sinovac ovdje tužioca. Shodno navedenom iznošenje navedenih informacija od strane tuženog nije imalo za cilj navođenje uvredljivih tvrdnji jer cilj tuženog nije bila proizvoljna niti lična uvreda tužioca i nije prekoračena granica slobode izražavanja koje bi zahtijevale legitimno miješanje u tu slobodu.

U spornom tekstu tuženi je pomenuo tužioca u dijelu „Kao najgori primjer Milove bahatosti navodi se nalog za uplatu ŽRK-u „Budućnost“ iz Crne Gore na čijem je čelu u to vrijeme bio Predrag Bošković i to u iznosu od 675.500,00 eura. Đukanović je više puta izdavao naloge za uplatu velikih novčanih suma navedenom klubu.“ Provjeravajući sporne navode teksta, prvostepeni sud je izvršio uvid u dnevnik knjiženja firme „Global Payment Solutions“ Podgorica iz 2017.godine, iz kojeg dnevnika proizilazi da subjekat ŽRK „Budućnost“ Podgorica potražuje od privrednog društva „Global Payment Solutions“ Podgorica upravo iznos od 657.500,00 eura, odnosno da navedeno društvo navedenom klubu duguje pomenuti iznos, a što potvrđuje istinitost navoda spornog teksta.

Prema tome, u konkretnom je utvrđeno da je novinar, odnosno medij informativni portal, postupao savjesno i da je poštovao standarde profesionalne etike, odnosno da je djelovao u dobroj namjeri kako bi obezbijedio tačne i pouzdane informacije u skladu sa novinarskom etikom. Prilikom prikupljanja podataka za tekst koji je objavljen na informativnom portalu „IN4S“, novinar je postupao u dobroj vjeri i u skladu sa tačkom 1 i 3 Kodeksa novinara Crne Gore, sa dužnom novinarskom pažnjom u težnji da u mogućoj mjeri provjeri informacije koje je napisao u spornom tekstu, a ne da, iz loše namjere, proizvoljno napada nečiji ugled.

- Prema praksi Evropskog suda utvrđenje da je nešto učinjeno u „dobroj vjeri“ predstavlja zamjenu za dokazivanje istinitosti, odnosno isključuje od odgovornosti čak i kada se kasnije dokaže da su činjenice netačne (presuda Dalban protiv Rumunije). Shodno navedenom a imajući u vidu sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava, pravilno i po mišljenju ovog suda spornim tekstom od 28.06.2021.godine, tuženi nije povrijedio ugled tužioca, niti je prešao dozvoljene granice zajemčene slobode izražavanja, nije narušio ravnotežu koja mora postojati između te slobode i prava svakog pojedinca na zaštitu ugleda.

Ovaj sud je cijenio i ostale žalbene navode, ali je našao da isti ne utiču na donošenje drugačije odluke u ovoj pravnoj stvari.

Kako navodima žalbe razlozi pobijane odluke ničim nijesu dovedeni u sumnju, valjalo je žalbu odbiti kao neosnovanu, a prvostepenu presudu potvrditi.

Sa izloženog, primjenom odredbe čl.382 ZPP, odlučeno je kao u izreci.

VIŠI SUD U PODGORICI
Dana, 10.02.2023.godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA
Magdalena Zečević, s.r.

Tačnost pismenog otpavka ovjerava
ovlašćeni službenik suda

